YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kolmas jaosto)

3 päivänä toukokuuta 2001 *

Asiassa C-190/00,

jonka cour d'appel de Paris (Ranska) on saattanut EY 234 artiklan nojalla yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi saadakseen tässä kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevassa rikosoikeudenkäynnissä, jossa vastaajana on

Édouard Balguerie ym.

ja

société Balguerie ym., siviilioikeudellisessa vastuussa,

ennakkoratkaisun joillekin tavaroille tietyn käyttötarkoituksen perusteella myönnettävän edullisen tuontitullitariffin soveltamista koskevista edellytyksistä 9 päivänä joulukuuta 1987 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 4142/87 (EYVL L 387, s. 81) tulkinnasta,

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja C. Gulmann sekä tuomarit F. Macken (esittelevä tuomari) ja J. N. Cunha Rodrigues,

julkisasiamies: J. Mischo,
kirjaaja: R. Grass,

ottaen huomioon kirjalliset huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— Balguerie ym. ja société Balguerie ym., edustajinaan asianajajat Y. ja M. Famchon,

— Ranskan hallitus, asiamiehinään R. Abraham ja C. Vasak,

— Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään R. Tricot,

ottaen huomioon esittelevän tuomarin kertomuksen,

kuultuaan julkisasiamiehen 8.2.2001 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Cour d'appel de Paris on esittänyt yhteisöjen tuomioistuimelle 15.5.2000 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 23.5.2000, EY 234 artiklan nojalla ennakkoratkaisukysymyksen joillekin tavaroille tietyn käyttötarkoituksen perusteella myönnettävän edullisen tuontitullitariffin soveltamista koskevista edellytyksistä 9 päivänä joulukuuta 1987 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 4142/87 (EYVL L 387, s. 81) tulkinnasta.

2 Kysymys on esitetty Orkos Diffusion SARL:n johtajaa Mercieriä, Balguerie-nimisen yhtiön hallituksen puheenjohtajaa Thomasia ja Pillet & Cie -nimisen yhtiön laillisena edustajana toiminutta Balguerieta (jäljempänä Balguerie ym.) vastaan käytävässä rikosoikeudenkäynnissä, jossa siviilioikeudellisina vastaajina ovat Orkos Diffusion SARL-, Balguerie- ja Pillet & Cie -nimiset yhtiöt (jäljempänä yhdessä société Balguerie ym.) ja jossa vastaajien väitetään syyllistyneen tavaroiden tuontiin tullausilmoituksetta.

Yhteisön oikeus

3 Asetuksen N:o 4142/87 1 artiklan mukaan asetuksen tarkoituksena on, kuten sen nimestä voidaan havaita, vahvistaa edellytykset, joiden mukaan vapaaseen liikkeeseen saatetuille tavaroille tietyn käyttötarkoituksen perusteella myönnettävää edullista tullitariffia sovelletaan.

4 Asetuksen N:o 4142/87 3 artiklassa säädetään seuraavaa:

"1. 1 artiklassa säädetyn tariffin soveltaminen edellyttää, että henkilölle, joka tuo tavaran tai tuottaa sen maahan saattaakseen sen vapaaseen liikkeeseen, on myönnetty sen jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten kirjallinen lupa, jossa tavarat on ilmoitettu vapaaseen liikkeeseen saatettaviksi.

2. Sen estämättä, mitä jäljempänä säädetään, edellä 1 kohdassa tarkoitetun luvan myöntäminen merkitsee velvollisuutta:

a) käyttää tavara määrättyyn erityiseen tarkoitukseen

b) maksaa kantamattomat tullit, jos tavaraa ei käytetä tähän määrättyyn erityiseen tarkoitukseen

c) kirjanpitoon, jonka avulla toimivaltaiset viranomaiset voivat tehdä tarpeellisiksi katsomansa tarkastukset siltä osin, onko tavara todellisuudessa käytetty määrättyyn erityiseen tarkoitukseen, ja säilyttää tämä kirjanpito alalla voimassa olevissa säädöksissä säädetyn määräajan

d) sallia c alakohdassa tarkoitetun kirjanpidon tarkastus

e) sallia kaikki toimivaltaisten viranomaisten aiheellisiksi katsomat tarkastustoimenpiteet tavaran todellisen käytön toteamiseksi ja toimittaa kaikki tällaisten toimenpiteiden kannalta tarpeelliset tiedot.

3. Toimivaltaiset viranomaiset voivat olla myöntämättä lupaa henkilöille, jotka eivät kykene tarjoamaan viranomaisten tarpeellisiksi katsomia takuita.

4. Luvan myöntämisen edellytykseksi voidaan asettaa toimivaltaisten viranomaisten vahvistaman takuun asettaminen."

5 Asetuksen N:o 4142/87 6 artiklan 1 kohdassa säädetään, että kantamatta jääneet tullit on maksettava, ellei tavaraa ole käytetty määrättyyn erityiseen tarkoitukseen. Tämän säännöksen 2 kohdan mukaan esimerkiksi tavaran jalostuksesta syntyvät jätteet ja jäännökset sekä luonnollinen hävikki katsotaan erityiseen käyttötarkoitukseen käytetyksi.

6 Tiettyjen maataloustuotteiden väliaikaisesta vapauttamisesta yhteisen tullitariffin mukaisista autonomisista tulleista 31 päivänä toukokuuta 1991 annetussa neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 1517/91 (EYVL L 142, s. 7) säädetään, että "tuoreet tai kuivatut taatelit, jotka on tarkoitettu pakattavaksi vähittäismyyntiä varten nettopainoltaan korkeintaan 11 kilogramman pakkauksiin" vapautetaan 1.7.1991—30.6.1992 yhteisen tullitariffin mukaisista autonomisista tulleista.

7 Tämän vapautuksen voimassaoloa jatkettiin 26.5.1992 annetulla neuvoston asetuksella N:o 1431/92 (EYVL L 151, s. 1) 1.7.1992—30.6.1993 ja 7.6.1993 annetulla neuvoston asetuksella N:o 1421/93 (EYVL L 140, s. 6) 1.7.1993—30.6.1994.

8 Asetusten N:o 1517/91, N:o 1431/92 ja N:o 1421/93 ensimmäisen ja toisen perustelukappaleen mukaan "tässä asetuksessa tarkoitettuja tuotteita ei tuoteta yhteisössä riittävästi tai lainkaan, minkä vuoksi tuottajat eivät kykene vastaamaan näitä tuotteita käyttävän yhteisön teollisuuden kysyntään; näissä tapauksissa on yhteisön edun mukaista vapauttaa tällaiset tuotteet kokonaan yhteisen tullitariffin mukaisista autonomisista tulleista".

Pääasia

9 Orkos Diffusion SARL -nimisen yrityksen toimialana on eksoottisten hedelmien tuonti, uudelleen pakkaaminen ja jälleenmyynti, ja se oli tuonut 12.12.1991—27.4.1994 välisenä aikana Amerikan yhdysvalloista peräisin olevia taateleita 36 × 42 senttimetrin suuruisissa, 7,5 kilogramman painoisissa laatikoissa. Tulliasioitsijoina Orkos Diffusion SARL:n lukuun toimineet Pillet & Cie ja Balguerie olivat tehneet näitä koskevat tullausilmoitukset.

10 Nämä tavarat oli tuotu Ranskaan tullinimikkeillä 0804 10 00 222 OY (vuosina 1991 ja 1992) ja 080410 00 022 OM sekä 0804 10 00 012 OC (vuosina 1993 ja 1994), eli nimikkeellä "tuoreet tai kuivatut taatelit, jotka on tarkoitettu pakattavaksi vähittäismyyntiä varten nettopainoltaan korkeintaan 11 kilogramman pakkauksiin".

11 Tämän vuoksi taateleihin sovellettiin tullivapautusta ja niistä kannettiin alennettu 5,5 prosentin suuruinen arvonlisävero.

12 Direction nationale du renseignement et des enquêtes douanièresin virkamiehet suorittivat 19.10.1994—11.8.1995 tätä tuontia koskevat tarkastukset, joiden perusteella ne totesivat, että tavarat olisi pitänyt ilmoittaa tullinimikkeillä 0804 10 00 223 9E (vuosina 1991 ja 1992) tai 0804 10 00 013 9R ja 08 04 10 00 023 9N (vuosina 1993 ja 1994), eli nimikkeillä, jotka koskevat tuoreita tai kuivattuja taateleita nettopainoltaan korkeintaan 35 kilogramman pakkauksissa, eli tavaroista olisi pitänyt kantaa 12 prosentin suuruinen tulli.

13 Mercier saattoi asian Commission de conciliation et d'expertise douanièren käsiteltäväksi Ranskan tullilain 450 §:n mukaisesti. Tämä viranomainen katsoi 27.2.1996 tekemässään päätöksessä, ettei sillä ollut toimivaltaa ratkaista asiaa, "koska asia ei koskenut tavaroiden laatua tai niiden käyttöä muuhun kuin tullinimikkeen mukaiseen tarkoitukseen, vaan niiden yhteisön asetusten tulkintaa, joilla vahvistetaan tavaroiden pakkaamista koskevat säännöt tuonnin ja viennin osalta".

14 L'administration des douanes haastoi Balguerien ym. sekä société Balguerien ym. vastaamaan tribunal de grande instance de Meluniin (Ranska) ja vaati, että niiden todetaan syyllistyneen väärien ilmoitusten antamiseen ja petolliseen menettelyyn, joilla on pyritty välttämään taateleiden tuontiin liittyvien tullien maksaminen, ja että ne velvoitetaan suorittamaan kierretyt tullit ja verot.

15 Tämä tuomioistuin totesi 8.3.1999 antamallaan tuomiolla Balguerien ym:iden syyllistyneen näihin rikkomuksiin ja velvoitti heidät suorittamaan yhteisvastuullisina société Balguerien ym:iden kanssa 288 563 Ranskan frangia tulleja

ja veroja, joiden maksun ne olivat kiertäneet. Se totesi tuomiossaan, että tavaroiden vähittäismyynti nettopainoltaan korkeintaan 11 kilogramman pakkauksissa ei edellyttänyt vastaajilta sitä, että niiden olisi pitänyt pakata ne uudelleen. Lisäksi se totesi, että tarkastuksen suorittamispäivänä nämä eivät olleet kyenneet esittämään varastokirjanpitoa.

16 Rikosasian vastaajat valittivat tästä tuomiosta cour d'appel de Paris'hin.

17 Cour d'appel de Paris toteaa, että asianosaiset ovat yhtä mieltä siitä, että kyseessä oleva tuonti kuuluu asetuksen N:o 4142/87, sellaisena kuin se on 23.12.1992 annetulla komission asetuksella N:o 3803/92 (EYVL L 384, s. 15) muutettuna, soveltamisalaan.

18 Se toteaa lisäksi, että tulliviranomaiset olivat vedonneet siihen, ettei varastokirjanpitoa ollut ensimmäistä kertaa sitä vaadittaessa esitetty, ja väittäneet, että pääasiassa kyseessä olevassa tullivapautusta koskevassa järjestelmässä ei ole mahdollista, että taatelit tuodaan korkeintaan 11 kilogramman painoisissa alkuperäispakkauksissa, kun taas vastaajat väittävät, että tällaiseen tuontiin voidaan soveltaa vapautusjärjestelmää, koska taatelit on pakattu uudelleen lajittelun ja laadunvalvonnan suorittamisen jälkeen pakkauksiin, jotka ovat taateleiden erityistä käyttötarkoitusta koskevien standardien mukaiset.

19 Cour d'appel de Paris päätti lykätä ratkaisun antamista ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavan kysymyksen: "Onko 9.12.1987 annettua komission asetusta N:o 4142/87 ja sen soveltamisesta annettuja sääntöjä, jotka koskevat taateleiden erityiseen käyttötarkoitukseen perustuvaa tullitonta tuontia, tulkittava siten, että niissä kielletään taateleiden tuonti alkuperäispakkauksissa, joiden paino on korkeintaan 11 kilogrammaa?"

Ennakkoratkaisukysymys

20 Kansallisen tuomioistuimen kysymys koskee sitä, onko taatelit välttämättä tuotava maahan pakkauksissa, joiden nettopaino on yli 11 kilogrammaa, jotta niihin voidaan soveltaa asetuksissa N:o 1517/91, N:o 1431/92 ja N:o 1421/93 säädettyä vapautusta tuontitulleista.

21 On kuitenkin todettava, että asetuksen N:o 4142/87, jonka 1 artiklassa vahvistetaan ne edellytykset, joiden mukaisesti vapaaseen liikkeeseen saatetuille tavaroille tietyn käyttötarkoituksen perusteella myönnettävää edullista tullitariffia sovelletaan, perusteella ei sellaisenaan voida päättää siitä, onko vähittäismyyntiä varten nettopainoltaan korkeintaan 11 kilogramman pakkauksiin pakattavat taatelit tuotava yli 11 kilogramman painoisissa pakkauksissa, jotta ne voitaisiin tuoda tulleitta, koska asetuksessa ei ole tätä koskevia nimenomaisia säännöksiä.

22 Tämän vuoksi kysymys on ratkaistava tulkitsemalla asetuksia N:o 1517/91, N:o 1431/92 ja N:o 1421/93, joissa säädetään, että yhteisen tullitariffin mukaisia autonomisia tulleja ei kanneta määrättyjen ajanjaksojen ajan tuoreista tai kuivatuista taateleista, jotka on tarkoitettu pakattavaksi vähittäismyyntiä varten nettopainoltaan korkeintaan 11 kilogramman pakkauksiin.

23 Ennakkoratkaisukysymys on siis ymmärrettävä siten, että sen avulla pyritään selvittämään, onko korkeintaan 11 kilogramman painoisissa alkuperäispakkauksissa tuotujen taateleiden vapauttaminen yhteisen tullitariffin mukaisista autonomisista tulleista asetusten N:o 4142/87, N:o 1517/91, N:o 1431/92 ja N:o 1421/93 vastaista.

24 Balguerie ym. väittävät, että pääasiassa kyseessä olevan vapautuksen soveltaminen on mahdollista jo pelkästään sillä perusteella, että tuoreet tai kuivatut taatelit on tarkoitettu pakattaviksi vähittäismyyntiä varten nettopainoltaan korkeintaan 11 kilogramman pakkauksiin.

25 Niiden mukaan asiassa ei ole kiistetty eikä voida kiistää sitä, että kyseessä olevat taatelit on pakattu vähittäismyyntiä varten 7 kilogramman (50 × 30 cm) painoisiin laatikoihin tai 1 kilogramman painoisiin muovilaatikoihin lajittelun ja laadunvalvonnan suorittamisen jälkeen, eli erityistä käyttötarkoitusta koskevien sääntöjen mukaisesti.

26 Tältä osin ne esittävät, että vaikka taatelit olikin tuotu maahan nettopainoltaan alle 11 kilogramman pakkauksissa, taatelit oli pakattava uudelleen, jotta tuote olisi vastannut niiden asiakkaiden tarpeita.

27 Koska tuotteet oli pakattu uudelleen, Balguerien ym:iden mukaan asetuksen N:o 4142/87 säännöksiä on noudatettu, minkä vuoksi näihin tuotteisiin piti soveltaa kyseistä väliaikaista vapautusta tuontitulleista.

28 Ranskan hallitus katsoo, että taateleiden osalta irtotavarana pidettävän tavaran ja pakattuna pidettävän tavaran välinen raja on vahvistettu 11 kilogrammaksi, joten alle 11 kilogramman painoisissa pakkauksissa tuotua tavaraa on pidettävä pakattuna tavarana eikä siihen voida soveltaa irtotavaraan tietyissä tapauksissa sovellettavaa tullittomuutta.

29 Komissio katsoo, ettei asiassa ole kiistetty sitä, että asiassa on kyse tuoreista tai kuivatuista taateleista, jotka on tuonnin jälkeen pakattu vähittäismyyntiä varten nettopainoltaan korkeintaan 11 kilogramman pakkauksiin. Se täsmentää edelleen, että kyseessä olevassa tullinimikkeessä ei ole säännöksiä siitä, onko pakkausten sisältö ennen uudelleen pakkaamista oltava painoltaan korkeintaan 11 kilogrammaa vai ei.

30 Tällä perusteella komissio katsoo, että tuodut tavarat kuuluvat tullinimikkeelle, jolla niiden tullausilmoitus oli tehty.

31 Taateleiden uudelleenpakkaamisella ei komission mukaan ole haluttu kiertää sitä erityistä käyttötarkoitusta, jonka mukaisesti tavarat oli ilmoitettu, ja se katsoo, että uudelleen pakkaamista voidaan pitää ymmärrettävänä vähittäismyynnin tarpeiden kannalta.

32 Asetuksessa N:o 4142/87 ei kielletä tällaista menettelyä, vaan sillä pyritään mahdollistamaan todellisen käyttötarkoituksen valvonta.

33 Komissio katsoo, että vaikka kansallinen tuomioistuin joutuisikin esillä olevan asian erityispiirteiden perusteella päätymään siihen, että kyseessä ovat väärinkäytökset, verojen ja maksujen kiertäminen tai toimet, jotka saattavat asettaa kyseenalaiseksi edullisen tullitariffin soveltamisen taateleihin niiden erityisen käyttötarkoituksen perusteella, tällaisena erityispiirteenä ei voida pitää pelkästään sen toteamista, että taatelit oli jo pakattu korkeintaan 11 kilogramman painoisiin pakkauksiin, koska tämä seikka ei yksin voi olla merkityksellinen edullisen tullitariffin soveltamisen kannalta.

34 Todettakoon tähän, että asetuksissa N:o 1517/91, N:o 1431/92 ja N:o 1421/93 tarkoitetaan taateleita, jotka on tarkoitettu pakattaviksi vähittäismyyntiä varten nettopainoltaan korkeintaan 11 kilogramman pakkauksiin, eikä taateleita, jotka on tarkoitettu myytäväksi vähittäin alkuperäispakkauksissaan, vaikka näissä pakkauksissa taateleiden nettopaino olisikin korkeintaan 11 kilogrammaa.

35 Asetuksissa ei säädetä nimenomaisesti taateleista, jotka on niitä tuotaessa jo pakattu nettopainoltaan korkeintaan 11 kilogramman pakkauksiin ja jotka on tarkoitettu pakattavaksi uudelleen vähittäismyyntiä varten pakkauksiin, joiden sisällön nettopaino ei ylitä tätä kilomäärää.

36 Asetusten N:o 1517/91, N:o 1431/92 ja N:o 1421/93 ensimmäisen ja toisen perustelukappaleen mukaan tullittomuudella pyritään turvaamaan taateleita käyttävän teollisuuden intressit.

37 Lisäksi todettakoon, että tuontitullista vapautetaan asetusten N:o 1517/91, N:o 1431/92 ja N:o 1421/93 mukaan vähittäismyyntiä varten pakattaviksi tarkoitettujen tuoreiden taateleiden lisäksi myös "tuoreet tai kuivatut taatelit, jotka on tarkoitettu jalostusteollisuuden käytettäväksi alkoholinvalmistusta lukuun ottamatta".

38 Näin ollen on siis todettava, että jotta tullivapautuksen tavoitteet toteutuisivat, eli jotta taateleita käyttävän ja jalostusteollisuuden intressit kyettäisiin turvaamaan, riittää, että taatelit, siitä riippumatta minkä painoisiin pakkauksiin ne on

niitä yhteisöön tuotaessa pakattu, todella pakataan tai pakataan uudelleen ennen niiden vähittäismyyntiä.

39 Tässä yhteydessä on korostettava sitä, että asetuksessa N:o 4142/87 mainittuja tullittomuuden soveltamisedellytyksiä on noudatettava ja että tämän asetuksen mukaisten valvontakeinojen avulla kyetään varmistumaan siitä, että tullivapautusta sovelletaan ainoastaan sellaisiin tavaroihin, jotka on tuonnin jälkeen pakattu tai pakattu uudelleen.

40 Edellä esitetyn perusteella esitettyyn kysymykseen on vastattava, että nettopainoltaan korkeintaan 11 kilogramman alkuperäispakkauksissa tuotujen taateleiden vapauttaminen yhteisen tullitariffin mukaisista autonomisista tulleista ei ole asetusten N:o 4142/87, N:o 1517/91, N:o 1431/92 ja N:o 1421/93 vastaista.

Oikeudenkäyntikulut

41 Yhteisöjen tuomioistuimelle huomautuksensa esittäneille Ranskan hallitukselle sekä komissiolle aiheutuneita oikeudenkäyntikuluja ei voida määrätä korvattaviksi. Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto)

on ratkaissut cour d'appel de Paris'n 15.5.2000 tekemällään päätöksellä esittämän kysymyksen seuraavasti:

Nettopainoltaan korkeintaan 11 kilogramman alkuperäispakkauksissa tuotujen taateleiden vapauttaminen yhteisen tullitariffin mukaisista autonomisista tulleista ei ole joillekin tavaroille tietyn käyttötarkoituksen perusteella myönnettävän edullisen tuontitullitariffin soveltamista koskevista edellytyksistä 9 päivänä joulukuuta 1987 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 4142/87 ja tiettyjen maataloustuotteiden väliaikaisesta vapauttamisesta yhteisen tullitariffin mukaisista autonomisista tulleista 31 päivänä toukokuuta 1991 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1517/91, 26 päivänä toukokuuta 1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1431/92 ja 7 päivänä kesäkuuta 1993 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1421/93 vastaista.

Gulmann Macken Cunha Rodrigues

Julistettiin Luxemburgissa 3 päivänä toukokuuta 2001.

R. Grass

kirjaaja

C. Gulmann

kolmannen jaoston puheenjohtaja